نام و نام خانوادگی: پایه:پنجم نام آموزگار:شهلا موسی رضائی نام درس:فارسی و نگارش	به نام خداوند جان و خرد سازمان آموزش و پرورش استان اصفهان سازمان آموزش و پرورش ناحیه۳ دبستان دوره دوم خرد	تاریخ آزمون: ۰۴/۹/۲۲ زمان: ۴۵ دقیقه مبحث: فصل دوم

«دخترم! این آزمون یک بخش کوچک از مسیر یادگیری شماست،همچنان درخشان و پرتلاش بمانید.»	خ خ	خ	ق	ن
۱- معنای عبارت‌های زیر را بنویسید. الف) خرد رهنمای و خرد دلگشای خرد دست گیرد به هر دو سرای ..... ب)خندید ازو کدو،که«من از تو به بیست روز برتر شدم،بگو تو که این کاهلی ز چیست؟» ..... پ)هرکه در این چند خصلت کاهلی بورزد، به مقصد نرسد. ..... ت) پس اگر بی‌هنر و فضیلت باشید، از شما دوری جویند.				
۲- هم معنی کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده است را بنویسید. -زندگی راحت، **مقام** بزرگ و پاداش نیک آخرت. -ای فرزندان **بکوشید** به کسب هنر و **فضیلت**. -پس از چند روز، طبیب بزرگان شهر را نزد خود **فراخواند**. -طبیب با **خون سردی** به تکه های گوشت نگاهی کرد.				

				-توانا بود هر که دانا بود ز دانش دل پیر **برنا** بود -فردا که بر من و تو وزد **باد مهرگان**
				۳- برای هر کدام از کلمات زیر دو هم خانواده بنویسید. مسئله:..... شرط:..... مقصد:..... محافظت:.....
				۴- متضاد کلمات زیر را بنویسید. گمنام≠ ..... کاهلی≠ ..... تهیدست≠ ..... کهن≠.....
				۵- معنای کنایی عبارت های زیر را بنویسید. الف) «دردل خندیدند» کنایه از:..... ب)هرکس از کار و تلاش «روی بگرداند» کنایه از:.....
				۶- به سوالات زیر پاسخ مناسب دهید. الف.تفاوت نظر رازی با سایر مردم در یافتن مکان بیمارستان چه بود؟..... .... ب. به نظر بازرگان مردم در جست‌وجوی چه چیزی هستند؟..... .... ج. چرا کدو پس از شنیدن سخن چنار به او خندید؟..... ....
				۷- در کدام گزینه هر دو واژه می توانند با پسوند «گار» ترکیب شوند؟ ۱)خدا – پرهیز □ ۲)خلاف – ساز□ ۳)آفرید – آموز□ ۴)ایزد- دانش□

				۸-در کدام گزینه هر دو عبارت مربوط به گوش دادنی هاست؟ ۱)صدای پرندگان – صدای رعد و برق□ ۲)تلاوت قرآن – تدریس معلم□ ۳) اخبار – تیک تیک ساعت□ ۴)خش خش برگ‌ها – صدای آب□
				۹- تفاوت گوش دادن و شنیدن را به طور کامل بنویسید و برای هرکدام یک مثال بنویسید.
				۱۰- با توجه به جای خالی پاسخ دهید. .....: ریشه‌ی درخت بید نار بن:.....
				۱۱-هر کدام از کلمات زیر را با پسوند «گر – گار» ترکیب کرده و بنویسید. «توان – پرورد – ویران – تلاش – روز- کار» ۱)..... ۲)..... ۳)..... ۴)..... ۵)..... ۶).....
				۱۲-در جاهای خالی کلمه مناسب را از داخل پرانتز انتخاب کنید. - رازی با خواندن همین کتاب‌ها.....جهان خود را بهترو بیشتر بشناسد.(می‌خاست - می‌خواست) - چنان که.....آتش را هر چه تلاش کنند کم شود باز هم شعله‌ور می‌گردد. (فروغ – فروق) - موش اگرچه با مردم هم خانه است، چون.....است او را از خانه بیرون اندازند. (موزی – موذی) - فرزندان هم در کنار مادر و پدر،.....پر مهری داشتند.(فظای – فضای)
				۱۳- در نوشتن خاطره به چه نکات اصلی باید دقت کرد؟(سه مورد)

۱۴- در متن زیر صورت صحیح کلمات نادرست را بنویسید.(۸ غلط املایی دارد) یکی از شرت‌های موفغیت در کارها بحرگیری از دانایی و هشیاری است. تبیب و دانشمند بزرگ شهر این‌گونه در تأیین جای مناسب برای ساخت بیمارستان به آنان کمک بزرگی کرد. بعضی از گوشت‌ها خوشکیده و بعضی فاصد و بدبو شده بودند.					
۱۵. جاهای خالی شعر حفظی «خرد رهنمای و خرد دلگشای» را کامل کنید. به نام خداوند جان و خرد کزین برتر..... به.....بدوشو بلند چو خواهی که از بد نیابی..... ز نادان بنالد.....و..... ازیرا ندارد بر کس شکوه					

«پیروز و خندان باشید»

پاسخنامه:

۱)

الف) فکر و اندیشه‌ی درست نشان دهنده‌ی راه راست و باعث شادی است و در دنیا و اخرت یاری دهنده‌ی انسان هاست.

ب) کدو به چنار خندید و گفت من در مدت زمان بیست روز از تو بزرگتر شدم، حالا به من بگو دلیل این همه تنبلی تو چیست؟

پ) هر کسی در این چند ویژگی تنبلی کند به هدف و آرزویش نمی‌رسد.

ت) اگر به دنبال دانش، برتری و کارهای خوب نروید مردم از شما فاصله می‌گیرند.

۲)

مرتبه

تلاش کنید / نیکویی، برتری

صدا زد، دعوت کرد

بردباری، آرامش

جوان

باد پاییزی

۳)

سوال، مسائل	**شرایط، مشروط**
قصد، قاصد	**حافظ ، حفاظ**

۴)

مشهور	**زرنگی**

ثروتمند جدید

۵)

الف) کنایه از مسخره کردن

ب)کنایه از بی‌توجهی و بی‌اعتنایی کردن

۶)

الف) مردم می‌خواستند بیمارستان در نزدیکی خانه‌ی آن‌ها ساخته شود اما رازی می‌گفت باید در جایی پاکیزه باشد. در واقع مردم به فکر خودشان بودند اما رازی به فکر منفعت همه‌ی مردم بود.

ب) زندگی راحت ، مقام بزرگ، پاداش نیک آخرت

ج) چون کدو بعد از بیست روز بزرگ شد اما چنار با دویست سال سن همچنان کوچک بود.

۷)

گزینه سه

۸)

گزینه دو

۹)

شنیدن یک اتفاق ساده است. مثل وقتی که صداها به طور خودکار و بدون اینکه ما بخواهیم وارد گوش ما می‌شوند. مثلا: صدای بوق ماشین‌ها

گوش دادن یعنی اینکه ما با تمرکز و اراده‌ی خودمان حواسمان را به یک صدای خاص جمع می‌کنیم تا منظور آن را بفهمیم یا چیزی یاد بگیریم. مثلا: تدریس معلم در کلاس

۱۰)

بید بن درخت انار

۱۱)

۱) توانگر ۲) پروردگار ۳) ویرانگر

۴) تلاشگر ۵) روزگار ۶) کارگر

۱۲)

می‌خواست

فروغ

موذی

فضای

۱۳)

۱) شخصیت‌ها ۲) مکان ۳) زمان

۱۴)

شرط – موفقیت – بهره گیری – هوشیاری – طبیب – تعیین – خشکیده – فاسد

۱۵)

اندیشه بر نگذرد

دانش گرای / گزند

دل سنگ و کوه

شهلا موسی رضائی